

VIKUSKIFTI

4. SEPTEMBER 2015

Oddagrein
Eiríkur Lindenskov
blaðstjóri

Fólkið hevur talað

Umsíðir legði løgmaður kongin og gav løgtingsformanninum boð um at skipa fyri einum formansumfari

Tað tyktist sum um, at løgmaður ikki vildi leggja frá sær við góðum.

Tá valið varð skrivað út segði løgmaður, at tað var tí at hann skuldi fyri fólksins. Fólkið skuldi døma hannhå heldur enn ein kanningarstjóri, politisk mótstøðufólk og fjølmiðlafólk.

Tað virkaði í so drastiskt av lögmanni soleiðis at taka alla ta politisku skipanina sum gísla í einum máli, sum meira var av persónligum uppruna.

Formaður Fólkaflaksins stuðlaði lögmanni í, at løgtingsvalið var høvið hjá teimum báðum at verða settir fyri fólksins dóm. Tí var einki keira nátúrligt, enn at

løgmaður av respekt fyri politisku skipani – og fyri at varðveita tignina hjá Føroya Løgtingi – legði frá sær og gav formanni Javnaðarfloksins samráðingarrættin.

Úrslitið á løgtingsvalinum var merkisvest, og als ikki í tráð við tær seinastu veljarakanningarnar. Men bera vit saman við tær kanningarnar, sum eru gjørdar fyrr í ár – og annars seinastu tvey árin, so var úrslitið ikki so langt av leið. So er spurningurin, hví tær seinastu viku so nógv frá úrslitinum, ella um veljarar í síðstu løtu eru farnir aftur flokkin, teir frammanundan høvdu ætlað sær at valt.

Í øllum førum kemur nú broyting í. Andstøðan verður helst samgonga – og samgongan andstøða. Tí kunnu vit rokna við, at komandi figgjarlógarruppskotið verður merkt av hesum. Uppskotið hjá

Javnaðarflokkinum um »barnabeinan« verður helst partur av figgjarlógarruppskotinum, meðan uppskotið um skattalætta annars til láglønt verður at bíða eftir fiskivinnunýskipan, sum eisini alt fyri eitt má setast á skinnarar.

Formansumfarið fer at vísa, hvussu leikur fer. Næstu dagarnir fara at vísa, hvør nýggja stjórnarskráin verður.

Men fólkið hevur talað – og talað hart og týðuliga. Tí má eisini týðulig vend koma í.

Visti tú?

At á løgtingsvalinum týsdagin høvdu 36.458 fólk valrætt. Tað eru 1.011 fólk fleiri enn á løgtingsvalinum í 2011, tá ið 35.447 fólk høvdu valrætt.

Metnógv ferðsla í Norðoyatunlinum

August mánaði er ein av teimum hendingaríku mánaðunum í Klaksvík, tá skipað verður fyri bæði Summar Festivalinum og Sjómannadegnum í næststørsta býnum í Føroyum.

Tað sæst eisini aftur í tølunum fyri akfør, ið koyra gjøgnum undirsjóvartunnilin, ið bindur Norðoyggjar saman við Eysturoynna. Aldrin áður hava so nógv akfør koyrt gjøgnum tunnilin upp á ein einstakan mánað. Í august koyrði nevniliga 3.011 akfør í miðal gjøgnum tunnilin um dagin. Tað skrivar P/F Norðoya- og Vágatunnilin á teirra heimasíðu.

Um hugt verður eftir gongdini í øllum 2015, so sæst at ferðslan í Norðoyatunlinum er økt við 5,7 prosentum frá januar til august í mun til sama tíðarskeið í fjør. Tað sama ger seg tó ikki galdandi í Vágatunlinum, har ferðslan higartil í ár er 0,7 prosent lægri enn sama tíðarskeið í fjør.

Les eisini blaðið á telefonini

í blaðnum...

Gamlir skansar rapaðu

Síða 29

Trøllið við Sjógv

Síðsøga síða 24-25

FUGLAVEIÐA

Færri havhestaungar

Færri havhestaungar vóru í Høvdanum á Skúvoyinni í ár enn í fjør, boðar Havstovan frá

Talið av havhestum og reiðrum er á leið tað sama, sum tað hevur verið seinastu fimm árin, tó at tað var eitt vet hægri í fjør.

– Í fjør vóru 137 ungar, og í ár vóru 102. Miðaltalið av ungum seinastu 15 árin hevur verið 126. Ungi var í 40% av reiðrunum, og tað er eitt sindur undir miðal, skrivar Havstovan.

Havhestabøgurnar eru um 10 ár, tá ið tær verpa fyrstu ferð, og havhestur brúka fleiri ár at finna sær tann rætta makan og tað rætta staðið at reiðrast. Á sumri er tí nógvur ungfuglur at siggja í berginum umframt búfuglin.

Hóast havhesturin nú er okkara vanligasti sjófuglur, so er hann ein rættiliga nýggjur búfuglur í Føroyum. Hildið verður, at teir fyrstu komu úr Vestmannaoyggjunum í Íslandi. Teir vórðu sæddir í Suðuroy fyrst í 1800-talinum, og fyrsti ungin sigst verða sæddur í Sumba í 1812. Aðrar frásagnir eru um, at fyrsta parið átti í 1818, men vanligast

verður hildið, at tað ikki var fyrr enn um 1839, at fyrsta parið átti í Suðuroy. Longu í 1845 átti havhestur bæði í St.Dímum og í Skúgvoy, og skjótt eftir átti hann um alt landið.

Veidán av havhestaungum byrjaði seinast í 1800 og longu í 1930unum vórðu veiddir í minsta lagi 80.000 ungar um árið, og kortini vaks stovnurin. Í fyrstani vórðu teir flestu ungarnir tiknir í reiðrunum, áðrenn teir vóru floygdar, men nú verða næstan allir tiknir á sjónum, teir fyrstu dagarnar eftir at teir eru floygdar.

– Áhugavert hevði verið at vita, hvussu nógvir havhestaungar verða veiddir á hvørjum ári, men tíanverri eru ongi hagtøl. Tað er tó eyðsæð, at talan er um fleiri tíggju túsund fuglar, skrivar Havstovan á heimasíðu síni.

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri:
Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Útgevur: Sp/f Sosialurin

Grafiskt snið/layout:
Pætur Eyðunsson Jensen
Uppseting: Sosialurin,
Tekniska deild
Prent: Prentmiðstöðin

Miðlahúsið:
Avgreiðsla: mán - frí
kl. 08.00 - 16.00

Víkuskiftisredaktørar
Barbara Holm
barbara@sosialurin.fo
Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

Lýsingar
Frida Mellemgaard,
lýsingasamskipari
lysing@sosialurin.fo
tel. 341826